

Luottamusindikaattoreissa vain pientä parannusta Kaikkien toimialojen suhdannetilanne keskimääräistä heikompi

Teollisuus

Teollisuuden luottamus parani vähän, mutta tuotannon ei odoteta kasvavan ja tilauskanta on alle normaalin.

Teollisuusyritysten luottamus koheni hieman syyskuussa, mutta suhdannekuva on silti selvästi keskimääräistä heikompi. Luottamusindikaattorin saldoluku on -10, kun se oli elokuussa -13. Aikasarjan pitkän aikavälin keskiarvo on +1.

EK:n julkaisemat luottamusindikaattorit kuvaavat yritysten suhdannetilannetta kyselyhetkellä.

Tuotannon määrän arvioidaan pysyvän lähikuukausina ennallaan. Tilaukset kuvataan kasvaneen vähän, mutta olevan edelleen selvästi normaalitasoa matalammalla. Valmiiden tuotteiden varastot pysyivät vähän tavanomaista suurempina. Tuotantokapasiteetin käyttöaste on edelleen matala, sillä syyskuun tiedustelussa vain 55 prosentilla vastaajista oli kapasiteetti täyskäytössä.

Suomen teollisuuden luottamus oli elokuussa tehdyn mittauksen mukaan EU-maiden toiseksi heikointa Kreikan jälkeen. Luottamusindikaattori oli vahvin Sloveniassa ja Espanjassa.

Rakentaminen

Rakentamisen luottamus elpyi vähän syyskuussa.

Rakennusyritysten luottamusindikaattori nousi syyskuussa muutamalla pisteellä. Sen uusin saldoluku on -12, kun elokuun lukema oli -15 pistettä. Indikaattorin pitkän aikavälin keskiarvo on -8, joten luottamus on hieman keskimääräistä heikompi.

Tilaukset kuvataan olevan hieman keskimääräistä pienempi. Henkilöstön ennustetaan supistuvan vähän, kun tilannetta tarkastellaan kausitasoitetuilla luvuilla.

Suomen rakentamisen luottamusindikaattori oli elokuussa lähellä EU-maiden keskitasoa.

Palvelut

Palvelujen luottamusindikaattori heikkeni parilla pisteellä, ja luottamus on alle keskiarvotason.

Palveluyritysten luottamusindikaattori heikkeni loivasti syyskuussa. Se laski +2 pisteeseen, kun elokuun saldoluku oli +4. Indikaattorin pitkän aikavälin keskiarvo on +13.

Palveluyritykset arvioivat yleisen suhdannekuvansa heikentyneen edelleen jonkin verran, eikä myynnin volyymi ole juuri kasvanut. Loppuvuodelle ennustetaan kuitenkin jonkin verran kasvua myyntilukuihin.

Suomen palveluyritysten luottamus oli elokuussa EU-maiden keskiarvoa heikompi.

Vähittäiskauppa

Vähittäiskaupan luottamus pysyi ennallaan matalissa lukemissa.

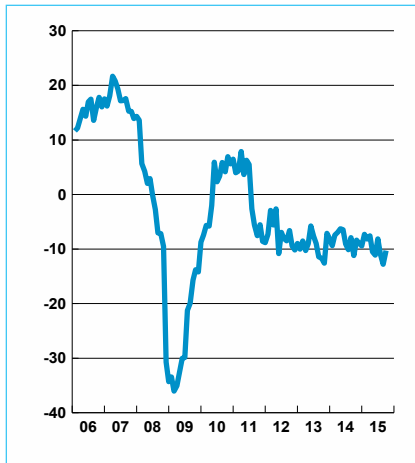
Vähittäiskaupan luottamus pysyi lähes ennallaan matalalla tasolla. Luottamusindikaattorin uusin saldoluku on -16 pistettä (elokuussa -17). Luottamusindikaattorin pitkän aikavälin keskiarvo on -2.

Myynnin määrä laski edelleen laajalti. Myös myyntitodukset lähikuukausille ovat varovaiset, ja myynnin arvioidaan vähenevän yhä. Varastot ovat kasvaneet hieman normaalia suuremmiksi.

Suomessa vähittäiskaupan luottamus oli elokuussa EU-maiden toiseksi heikointa.

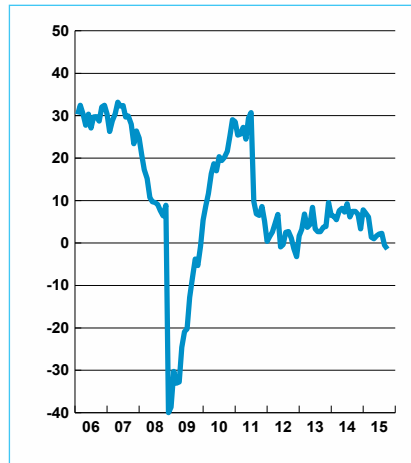
Teollisuuden luottamusindikaattori

Kausitasoitettu saldoluku

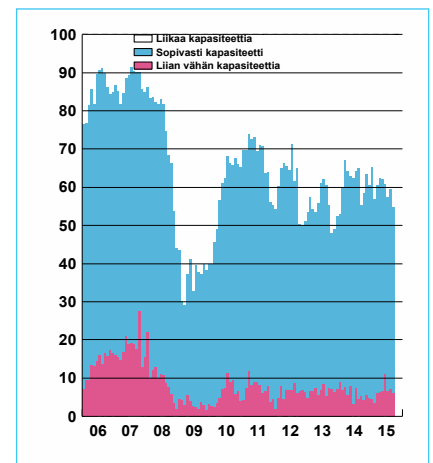

Teollisuuden tuotanto-odotus

Kausitasoitettu saldoluku

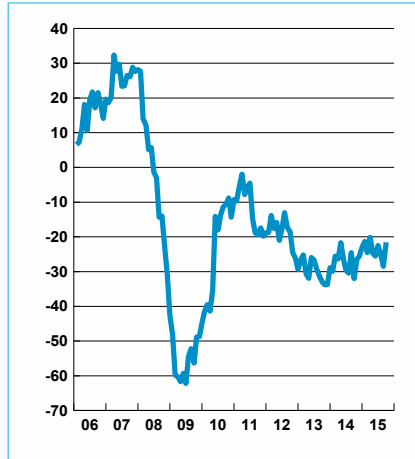
Teollisuuden kapasiteetti

Teollisuuden luottamusindikaattori lasketaan teollisuuden yritysjohtajien vastauksista kolmeen kysymyksen: tuotanto-odotus lähikuukausina, tilauskanta sekä valmistusvarastot normaaliin verrattuna (käänteisenä).

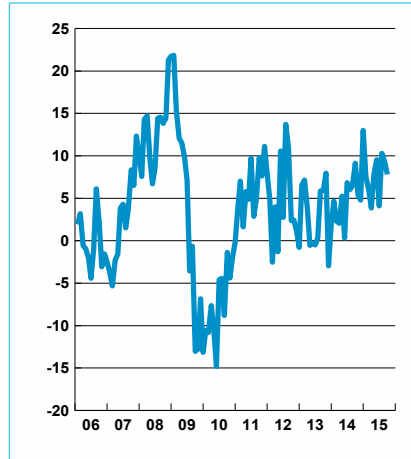
Tilauskanta normaaliin verrattuna

Kausitasoitettu saldoluku

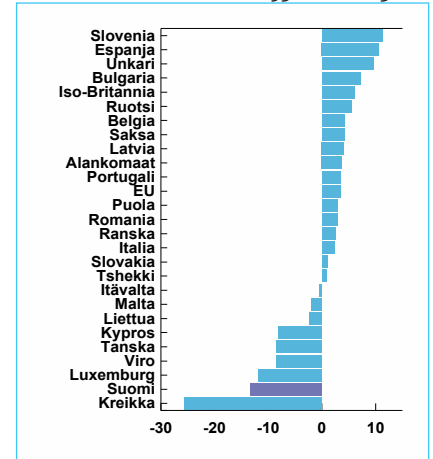
Valmistusvarastot normaaliin verr.

Kausitasoitettu saldoluku

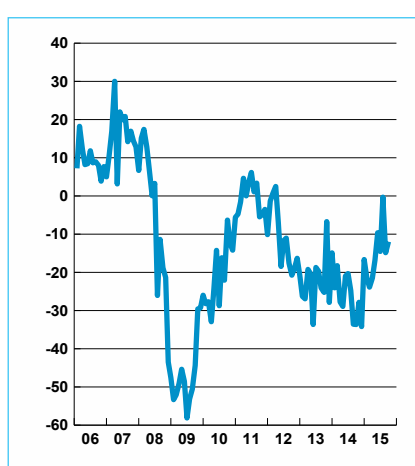
Teollisuuden luottamus maittain

Poikkeama keskiarvosta 93-, elokuu 15

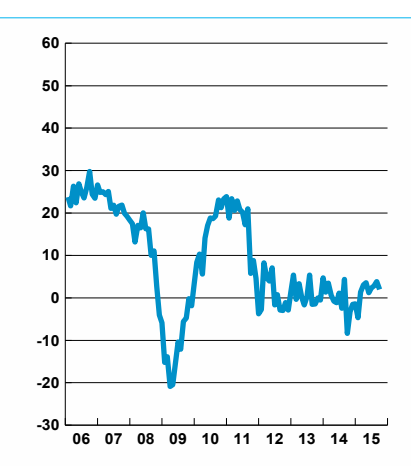
Rakentamisen luottamusindikaattori

Kausitasoitettu saldoluku

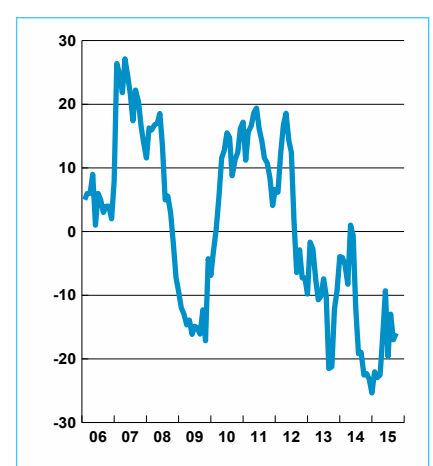
Palvelujen luottamusindikaattori

Kausitasoitettu saldoluku

Vähittäiskaupan luottamusindikaattori

Kausitasoitettu saldoluku

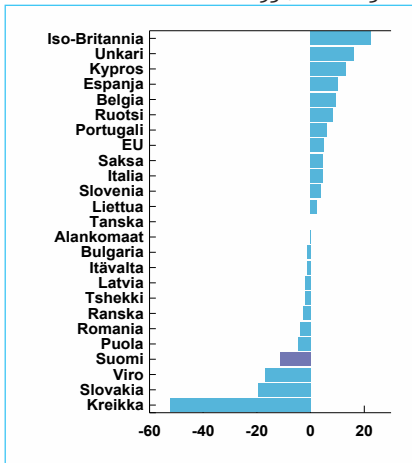
Rakentamisen luottamusindikaattori lasketaan kahden kysymyksen vastauksista: tilauskanta normaaliin verrattuna ja henkilökunta-odotus lähikuukausina.

Palvelujen luottamusindikaattori lasketaan kolmen kysymyksen vastauksista: toteutunut myynnin kehitys, myyntiodotukset sekä suhdannekehitys.

Vähittäiskaupan luottamusindikaattori lasketaan kolmen kysymyksen vastauksista: toteutunut myynnin kehitys, myyntiodotukset sekä varastot (käänteisenä).

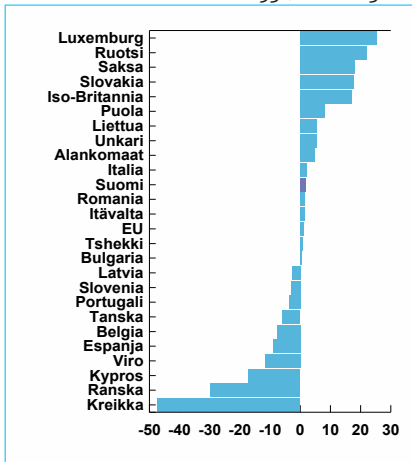
Palvelujen luottamus maittain

Poikkeama keskiarvosta 93-, elokuu 15

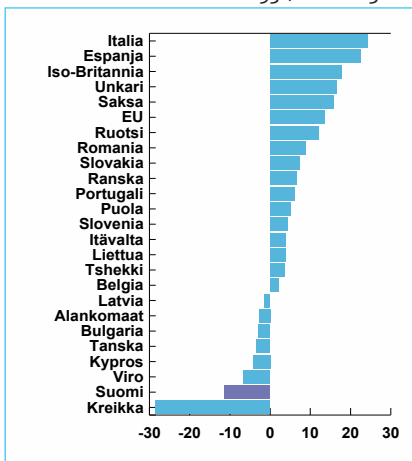
Rakentamisen luottamus maittain

Poikkeama keskiarvosta 93-, elokuu 15

Vähittäiskaupan luottamus maittain

Poikkeama keskiarvosta 93-, elokuu 15

Teollisuuden suhdannetiedustelun päätulokset

Kausitasoitettujen saldoluvut				
	Saldoluku syyskuu	Saldoluku elokuu	Pitkän aikavälin keskiarvo	Suhdannekehitys 3 kk lka:n muutos
Luottamusindikaattori	-10	-13	1	Ennallaan
Kapasiteetin käyttöaste, %	55	59	69	Laskussa
Tuotanto-odotus	-1	-1	15	Laskussa
Tilaukanta	-22	-28	-10	Ennallaan
Valmistuotevarastot	8	9	2	Nousussa

Rakentamisen suhdannetiedustelun päätulokset

Kausitasoitettujen saldoluvut				
	Saldoluku syyskuu	Saldoluku elokuu	Pitkän aikavälin keskiarvo	Suhdannekehitys 3 kk lka:n muutos
Luottamusindikaattori	-12	-15	-8	Ennallaan
Tilaukanta	-13	-24	-15	Nousussa
Henkilökuntaodotus	-11	-6	0	Ennallaan

Palveluiden suhdannetiedustelun päätulokset

Kausitasoitettujen saldoluvut				
	Saldoluku syyskuu	Saldoluku elokuu	Pitkän aikavälin keskiarvo	Suhdannekehitys 3 kk lka:n muutos
Luottamusindikaattori	2	4	13	Ennallaan
Myynti ed. kk. verrattuna	2	3	17	Ennallaan
Myyntiodotus lähikuukausina	15	14	20	Nousussa
Suhdannekehitys	-12	-5	2	Laskussa

Vähittäiskaupan suhdannetiedustelun päätulokset

Kausitasoitettujen saldoluvut				
	Saldoluku syyskuu	Saldoluku elokuu	Pitkän aikavälin keskiarvo	Suhdannekehitys 3 kk lka:n muutos
Luottamusindikaattori	-16	-17	-2	Nousussa
Myynti ed. kk. verrattuna	-23	-29	6	Nousussa
Myyntiodotus lähikuukausina	-18	-20	8	Nousussa
Varastot normaaliin verrattuna	7	2	20	Nousussa

Taulukoissa on esitetty syyskuun suhdannetiedustelun päätulokset. Taulukoissa verrataan syyskuun kyselyn tuloksia elokuuhun sekä pitkän aikavälin keskiarvoon. Suhdanneilannetta on taulukossa arvioitu saldolukujen kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon muutoksen avulla.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Lisätietoja

Johtava ekonomisti Penna Urrila
Puh. 040 570 7860

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Puh. 040 551 8136

etunimi.sukunimi@ek.fi

Menetelmä

Luottamusindikaattorit on kerätty ja analysoitu EK:ssa. Tiedustelu kuuluu Euroopan komission harmonisoituun tiedustelujärjestelmään, ja se tehdään EU:n osittaisella rahoituksella. Tiedotteen luvut on kausitasoitettu Tramo-Seats-menetelmällä, ja vastausten painotus huomioi eri yrityskokoluokkien merkityksen taloudessa. Toukokuusta 2010 lähtien käytössä on uusi toimialaluokitus TOL2008. Eri EU-maiden suhdanneilannetta on verrattu uusimpien Euroopan komission julkaisemien luottamusindikaattorien avulla, laskemalla kunkin maan saldolukujen poikkeamat omasta pitkän ajan keskiarvosta.